

Arkeologisk utredning i Stockevik på sydvästra Tjörn

Fem boplatser och en gravgrupp

Västra Götalands län, Bohuslän, Tjörns kommun, Stenkyrka socken, Stockevik 1:2 och 1:5
med flera, Stenkyrka med tillfälliga arbetsidentiteter ID170, ID172, ID174 och ID175

Petra Nordin med bidrag av Jessica Andersson

UV RAPPORT 2014:169

ARKEOLOGISK UTREDNING

Arkeologisk utredning i Stockevik på sydvästra Tjörn

Fem boplatser och en gravgrupp

Västra Götalands län, Bohuslän, Tjörns kommun, Stenkyrka socken, Stockevik 1:2 och 1:5
med flera, Stenkyrka med tillfälliga arbetsidentiteter ID170, ID172, ID174 och ID175

Dnr 3.1.1-02293-2014 och 3.1.1-03682-2014

Petra Nordin med bidrag av Jessica Andersson

Riksantikvarieämbetet,
arkeologiska uppdragsverksamheten (UV Väst)
Kvarnbygatan 12
431 34 Mölndal
Tel.: 010-480 80 00
Fax: 010-480 82 13

Den 1 januari 2015 bytte Riksantikvarieämbetets arkeologiska uppdragsverksamhet huvudman och blev en del av Statens historiska museer. Arkeologiska uppdragsverksamheten behåller telefonnummer och postadresser till regionkontoren, men har bytt från Riksantikvarieämbetet till Statens historiska museer i alla adresser, även för e-posten (namn.efternamn@shmm.se). Vår externa hemsidas adress är fortfarande www.arkeologiuv.se.

© 2015 Riksantikvarieämbetet
UV Rapport 2014:169

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriet Gävle 2012. Medgivande I 2012/0744.
Kartor är godkända från sekretessynpunkt för spridning.

Bildredigering Lena Troedson

Layout Lena Troedson

Omslag Stockevik på den sydvästra delen av Tjörn. Foto taget från väster: Petra Nordin.

Tryck/utskrift Elanders Sverige AB, 2015

Innehåll

Inledning	5
Topografi	5
Fornlämningsmiljö	7
Historiska kartor	10
Metod	10
Resultat	10
En gravgrupp och fem boplatser – områden för förundersökningar	13
Arkeologiska enskilda objekt	24
Slutsatser	28
Referenser	29
Administrativa uppgifter	29
Bilagor	30
Bilaga 1A. Schaktplan	30
Bilaga 1B. Schaktlista	31
Figurförteckning	36

Figur 1. Läget för undersökningen markerat på utsnitt ur Översiktskartan, blad 17 Göteborg (RT 90), 253 Göteborg (Sweref 99 TM). Skala 1:250 000.

Riksantikvarieämbetets arkeologiska uppdragsverksamhet (UV Väst) har utfört en utredning inom fastigheten Stockevik på den sydvästra delen av Tjörn i Bohuslän. Fem nya boplatser och ett område med en gravgrupp, husgrund och stenterrass upptäcktes vid utredningen. Vid undersökningen dokumenterades ett röse, en stensättning, två stenpackningar, fem husgrunder, en väg från 1700-talet och ett odlingsröse. Bland fynden kan nämnas förhistorisk keramik, lergods från 1500-talet och ett blandat material från 1600–1700-talet bestående av rödgods (fat och kärl), kritpipor och obrända djurben. Ett magert flintmaterial från stenålder och metalltid observerades i schakten.

Inledning

Vid två tillfällen under hösten 2014 genomförde Riksantikvarieämbetet, arkeologiska uppdragsverksamheten, UV Väst en utredning inom fastigheten Stockevik, som är belägen på den sydvästra delen av Tjörn. Uppdraget för-
anleddes av att Tjörns kommun planerar att anlägga bostäder och nya vägar inom exploateringsområdet. I slutet av augusti genomfördes en inventering och i oktober upptogs sökschakt inom området.

Exploateringsområdet är beläget på en nivå mellan 3 och 30 meter över havet. Vid inventeringen upptäcktes flera fornlämningar och elva områden valdes ut för sökschaktdragning. Eftersom strandskydds-zonen utökats kring viken i söder, kom två av dessa att utgå och berördes inte av sökschaktsdragningen.

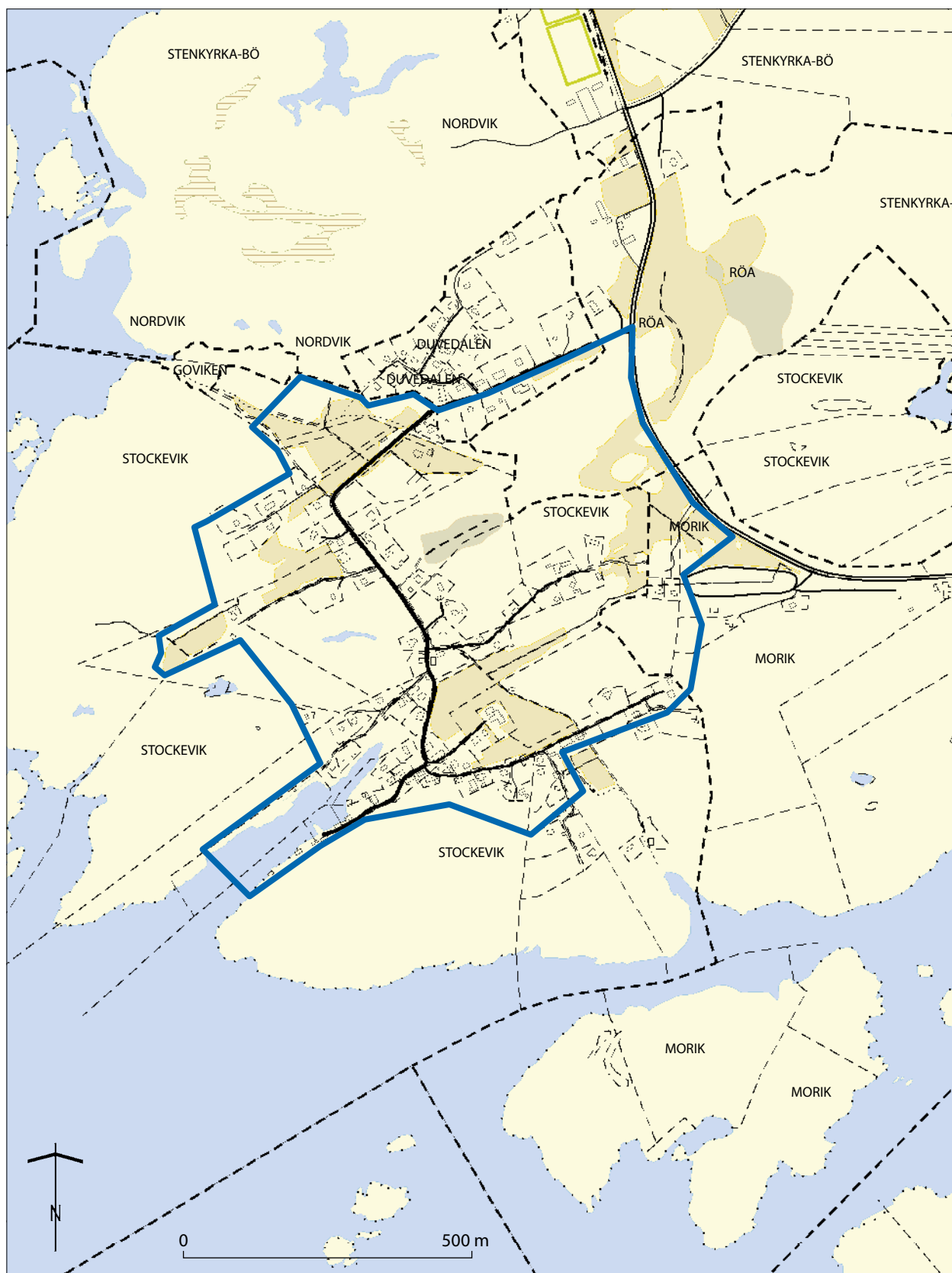
Fem boplatser och ett område med en gravgrupp, en husgrund med spiströse och en stenterrass upptäcktes vid utredningen. Två gravar dokumenterades i nära anslutning till långröset Stenkyrka 86:1. Två stenpackningar framkom på två boplatser. Bland de 119 arkeologiska objekt som mättes in kan nämnas 17 gärdesgårdar, 17 diken, 10 gropar, 2 härdar, 11 lager, 12 rännen, och 33 stolphål. Förutom dessa har fyra husgrunder (historiska kartor), ett sentida odlingsröse och en äldre väg registrerats inom exploateringsområdet.

Inom boplatserna påträffades ett fåtal förhistoriska fynd, främst ett flintmaterial i form av flintavslag men också förhistorisk keramik. Mer påtagligt var fyndmaterialet från 1500- och främst 1600-tal inom boplat 1 (ID170).

Topografi

Exploateringsområdet är beläget på den sydvästra delen av Tjörn, i den södra delen av Bohusläns skärgård. Stockevik har fungerat som en landnings- och omlastningsplats för båtar och har nyttjats långt in i modern tid. Viken ligger inte skyddad utan vetter rakt ut mot havet i väster, vilket har inneburit att den ofta är isfri vintertid. Man har alltid kunnat lasta och lossa här, och sedan förtöjt skutorna vid kaj i någon av de skyddade vikarna runt omkring.

Utredningsområdet omfattar såväl uppodlade sprickdalar, belägna på en nivå av tre till tio meter över havet, som högre bergspartier. De högsta bergsnivåerna ligger på 45–50 meter över havet.

Figur 2. Utredningsområdet markerat på utsnitt ur GSD-Fastighetskartan, blad 07A6J Klädesholmen/07A7J Skärhamn (RT 90); 64C2JN Klädesholmen/64C3JS Skärhamn (Sweref 99 TM). Skala 1:10 000.

Fornlämningsmiljö

I närmiljön finns ett flertal gravar och ett gravfält. Flera förhistoriska rösen är belägna på omgivande bergshöjder, bland andra Stenkyrka 76:1, 77:1, 85:1 och 2, 86:1, 87:1 och 88:1. Rösena ligger i krönlägen, på en nivå mellan 10 till 50 meter över havet. Två av dem är så kallade långrösen, varav Stenkyrka 86:1 med sina 51 meter i längd är ett av Sveriges största och längsta röse. Långrösen ligger på nivåer mellan 9 och 25 meter över havet. Ett tiotal meter sydost om långröset Stenkyrka 86:1 och på en nivå av 8 meter över havet har en trindyxa markerats som ett lösfynd (Stenkyrka 503). Enligt textmeddelandet i fornminnesregistret påträffades trindyxan i röset Stenkyrka 76:1. Det senare är dock beläget på ett berg öster om exploateringsområdet, på en nivå av 50 meter över havet.

Inom exploateringsområdet finns två rösen. Det ovan nämnda långröset Stenkyrka 86:1 är beläget 11–14 meter över havet och ligger på ett östvästligt orienterat bergsparti inom den södra delen av undersökningsområdet. Röset Stenkyrka 87:1 är ett runt röse som ligger inom den norra delen av utredningsområdet, på en nivå av 20 meter över havet. De runda rösena är generellt belägna något högre i terrängen, på nivåer mellan 20 till 50 meter över havet.

Grimsholmen ligger utanför viken i söder. På den nordöstra delen av ön finns ett gravfält, Stenkyrka 50. Gravfältet innefattar fem stensättningar: två rektangulära med röseliknande karaktär (50:1–2), en oregelbundet rundad

Figur 3. Vy över Stockevik. Foto, från väster: Petra Nordin.

Figur 4. Långröset från söder. I bakgrunden, på högre belägna berg, syns rösen Stenkyrka 85:1 till vänster i bild och Stenkyrka 87:1 till höger i bild. Foto: Petra Nordin.

Figur 5. Långrösets västra del. En kallmur syns tydligt som avslutning på röset. Foto, från väster: Petra Nordin.

(50:3) och två runda stensättningar med rösekaraktär som är fem meter i diameter stora (50:4–5). Gravfältet ligger 15 meter över havet. Ytterligare en stensättning, Stenkyrka 528, är belägen på den östra delen av Grimsholmen. Den senare är oval till formen och ligger på nivån 10 meter över havet. På öns högsta punkt finns ett röse, Stenkyrka 49. Röset är fyra meter i diameter stort och 0,8 meter högt. Röset har byggts på senare och har en ”toppig” karaktär. Förutom gravarna finns också lämningar från medeltid/nyare tid registrerade på den västra delen av ön, en 21×16 meter stor husgrund (Stenkyrka 529:1) och en husgrund som är 15×12 meter stor (Stenkyrka 529:2). Ytterligare en husgrund (Stenkyrka 529:3) och en hamnanläggning (Stenkyrka 529:4) har tolkats som lämningar efter en livsmedelsindustri. Enligt muntlig uppgift har det legat ett trankokeri på ön.

TVå kilometer norr om exploateringsområdet ligger Nordvik. Här undersökte Bohusläns museum en stensättning från äldre järnålder. Stensättningen var belägen 25 meter över havet och vid undersökningstillfället dokumenterades också stenpackningar och eldstäder i svackor/bergsskrevor nedanför graven (Öbrink 2012). I Nordvik har man också undersökt en kokgrop (Claesson 2014).

Flera boplatser är registrerade i de lerfyllda uppodlade sprickdalarna på den södra delen av Tjörn. Det finns lokaler från både äldre och yngre stenålder och flera av dem har varit föremål för arkeologiska undersökningar (Enqvist 1922, Fredsjö 1950, Weiler 1979, Jonsson, Weiler och Ullberg-Loh 1982, Bark 2009 och Ortman 2012). Enqvist och Fredsjö studerade främst lämningar från neolitisk tid. I början av 1980-talet undersökte Riksantikvarieämbetet UV Väst boplatserna Stenkyrka 257 och 258 i Rönnäng, som ligger någon kilometer söder om exploateringsområdet. Vid undersökningarna dokumenterades ett mesolitiskt, i huvudsak svallat flintmaterial, samt en tvärpil tillverkad av ett slipat redskap från neolitikum. Det fanns dock också betydligt yngre lämningar på boplatserna, bland annat en eldstad som har koldaterats till tiden kring år 0 (äldre järnålder) och en tillhuggen träpåle som har daterats till yngre järnålder (700–1000 efter Kristus), (Jonsson, Weiler och Ullberg-Loh 1982). Under 2000-talet har Bohusläns Museum undersökt områdena kring Dammen och Tuveslätt. De är belägna i Rönnängs socken sydost om det aktuella området. Vid utredningen upptäcktes överlagrade mesolitiska lämningar, bland annat boplatserna Rönnäng 122:1 som kan kopplas till sandarnakulturen. Boplatserna Rönnäng 80 uppvisade både ett flintmaterial från stenålder och fynd från en yngre, metalltida fas. Mesolitiska fynd har även påträffats på boplatserna Rönnäng 77:1, 78:1 och FOU 1 (Bark 2009, Ortman 2012).

Inom utredningsområdet finns en gårdstomt, ”Stockeviks gamla gårdstomt”, Stenkyrka 553. Gårdstomten är platsen för två nutida tomter enligt lantmäteriets karta akt 1794. Äldsta belägg för gården kan dateras till 1568. Området är idag delvis bebyggt.

De idag obebyggda markerna som ingår i planområdet är belägna på en nivå av tre till tio meter över havet. På dessa nivåer kan det vara möjligt att finna boplatslämningar från främst perioden yngre bronsålderns slut, järnålder och medeltid/nyare tid. De marker som benämns inägomarker i det

historiska kartmaterialet bedömdes som speciellt intressanta att gå vidare med och här upptogs sökschakt i samband med utredningens etapp 2.

Historiska kartor

Stockevik omnämns för första gången i historiska källor på 1500-talet. Den tidigaste kartan över området är laga skifteskartan från 1794 (se figur 6). På kartan nedan ses gårdstomten samt tre mindre hus som ligger utmed den äldre vägen.

Det äldre kartmaterialet användes som underlag i fältarbetet för att upptäcka husgrunder. Sökschaktsdragningarna företogs företrädesvis inom de områden som var markerat som inägomark i det äldre kartmaterialet. På kartan från 1834 ses två gårdstomter i Stockevik.

Metod

Vid utredningens etapp 1 inventerades området och potentiella boplatssområden sonderades med ett geospjut för att få en uppfattning om markförhållandena. Elva områden föreslogs gå vidare till etapp 2 (se figur 7 nedan). Två av dessa (S200043 och S200025) är belägna längst i söder och utgick eftersom de ligger inom strandskydds-zonen och inte kommer att beröras av exploateringsprojektet. Fyra områden (S200026, 200017, 200018 och 200035) är belägna på gamla inägomarker, där det fanns potential att också finna lämningar från medeltid och nyare tid. De övriga sju områdena (S200025, 200016, 200016, 200030, 200031, 200036 och 200037) var intressanta ur ett förhistoriskt perspektiv. Närheten till rösen på de omgivande bergen och på holmar i söder, liksom närheten till vikar och havet i väster och söder kunde indikera boplatssaktiviteter under förhistorisk tid.

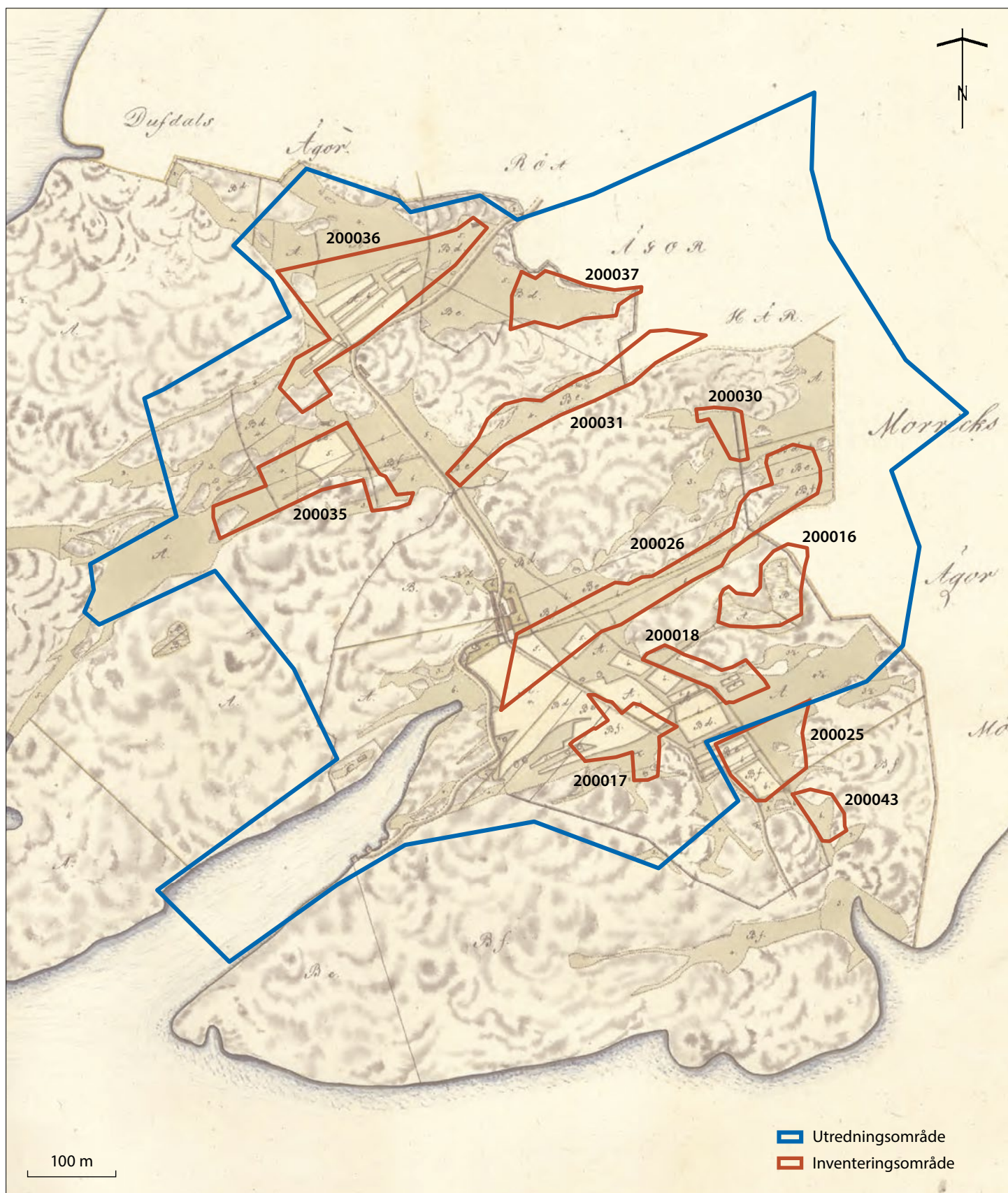
Inom den östra delen av S200025 hade kommunen nyligen anlagt en tillfällig väg i samband med att man drog kommunalt vatten i Stockevik. Detta område var förstört i den bemärkelsen att man schaktat av stora delar av markytan ned till berggrunden. Inom S200031 påträffades inga arkeologiska lämningar, liksom inom S200037.

Vid sökschaktsdragningen upptogs 105 schakt om en yta motsvarande 1022 kvadratmeter. Exploateringsområdets totala yta har uppskattats till cirka 55 hektar. Samtliga schakt, anläggningar och fynd mättes in med en RTKGPS.

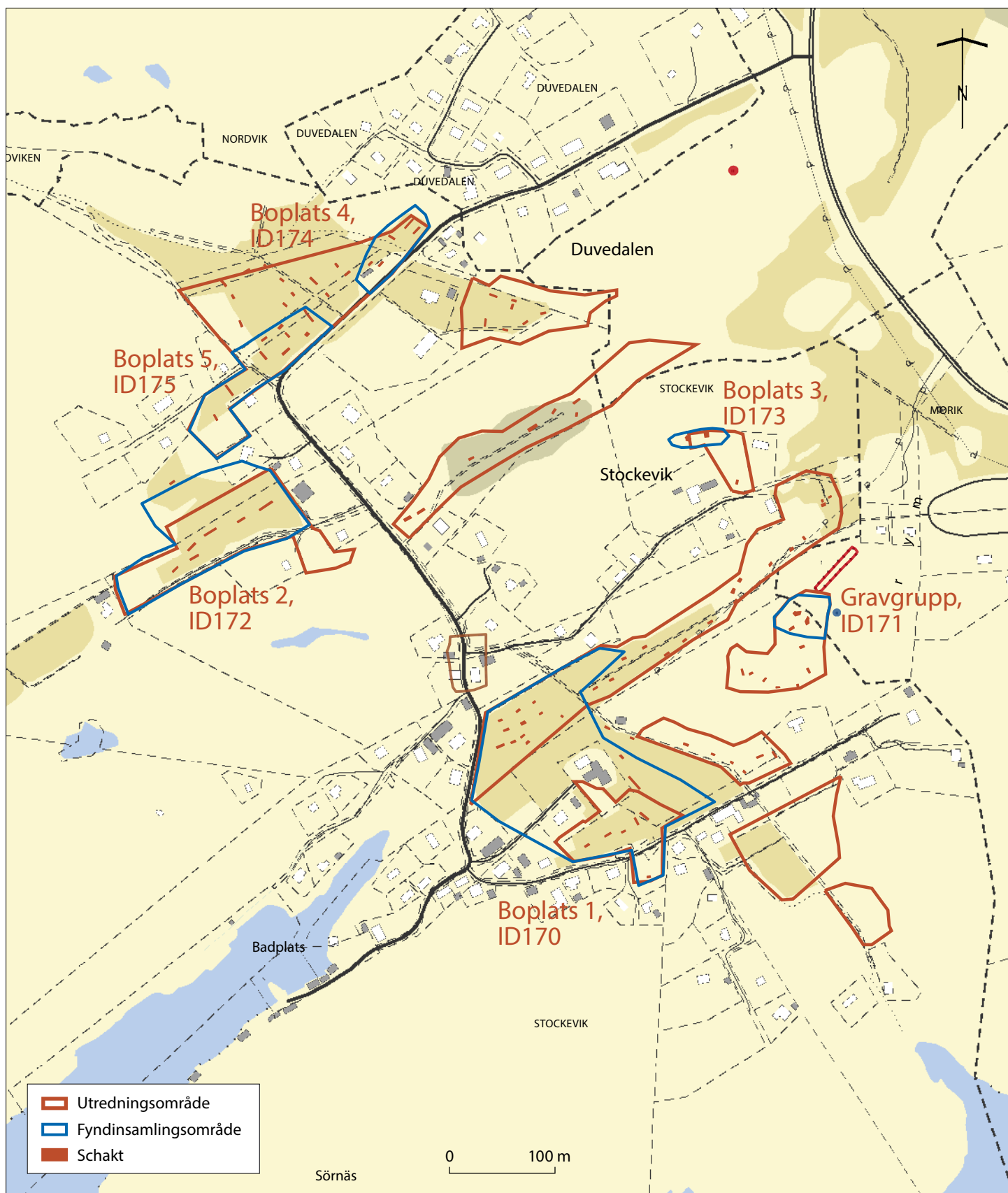
Resultat

Två gravar, två stenpackningar, fyra husgrunder (historisk tid), ett odlingsröse och en husgrund (förhistorisk?) på en terrasskant upptäcktes vid inventeringen. Efter utredningens etapp 2 har fem boplatser och ett område med en gravgrupp, ett spisiröse, en husgrund och en terrass registrerats i fornminnesregistret. I rapporten omnämns fornlämningarna med de tillfälliga arbetsidentiteterna, vilket är olyckligt men oundvikligt eftersom fornminnesregistret har en lång handläggningstid.

Efter den arkeologiska utredningen bedömdes fem boplatser och ett gravgruppsområde ha potential för att bidra med kunskap om förhistorisk och nyare tid. Totalt mättes 119 arkeologiska objekt in, bland annat

Figur 6. Kartan från 1794 visar Stockevik. Skala 1:6000.

Figur 7. Områden för sökschaktsdragningen, schakt och sex nya fornlämningar. Skala 1:1000.

härda, gropar, stolphål, lager och rännor. Merparten av fyndmaterialet var rödgods, kritpipor, tegel och obrända djurben från 1600- och 1700-talet men det fanns även förhistorisk keramik (östersjökeramik?), lergods från 1500-talet (importgods), flintavslag, en plattformskärna från äldre stenålder, metallslagen flinta, övrigt slagen flinta och bränd lera i schakten. Nedan redovisas först gravgruppen och boplatssområdena. Därefter redogörs för de arkeologiska enskilda objekten. Anläggningar och fynd som påträffades på boplatserna finns medtagna i beskrivningarna över respektive boplatser.

En gravgrupp och fem boplatser – områden för förundersökningar

ID 171 – Gravgrupp, spisröse, husgrund och en terrass av sten

Två gravar, A537 och A715, upptäcktes in i nära anslutning till långröset Stenkyrka 86:1 (inmätt som A710). Nedanför berget väster om Stenkyrka 86:1 och A715 dokumenterades en terrass uppbyggd av stenar, A540. En mindre åkeryta som uppodlades på 1900-talet ligger nedanför berget. Området är idag bevuxet med ung granskog.

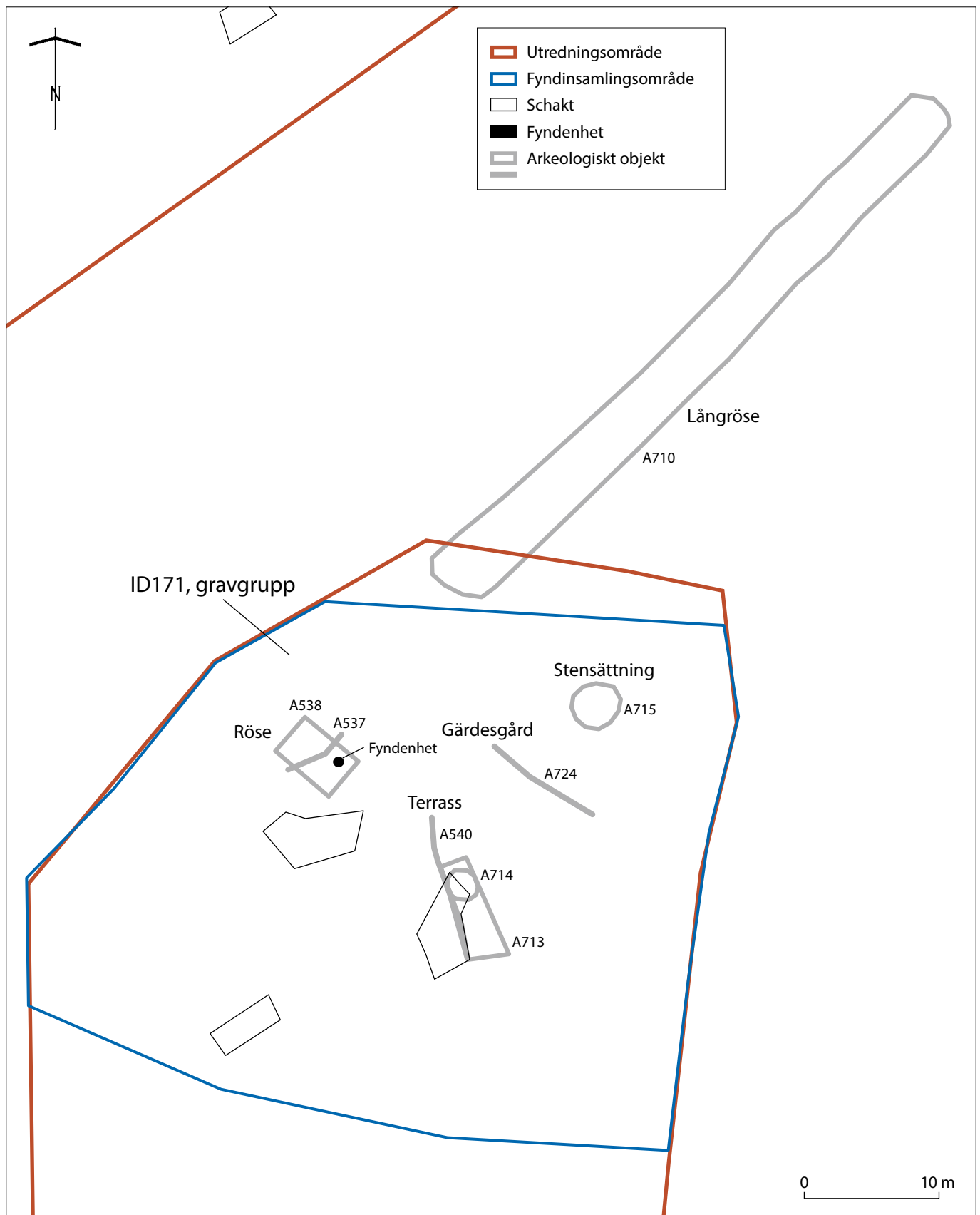
Långröset Stenkyrka 86:1 är 3–4 meter brett (nordsydlig riktning) och 51 meter långt (ösvästlig riktning) och mättes in som A710. Det är ett av Sveriges längsta långrösen (se figur 4 och 5).

Graven A715 är en stensättning som är belägen på ett berg tio meter söder om långröset. Stensättningen är rund till formen, 3,5 meter i diameter stor och 0,4 meter hög. Vid utredningstillfället var anläggningen helt övertorvad, men rensades försiktigt fram. Innanför en kantkedja bestående av 0,4 meter stora stenar finns en flerskiktad packning bestående av runda stenar som är 0,1–0,25 meter i diameter stora. En av kantstenarna hade rubbats ur sitt läge. Fyra meter söder om anläggningen löper en gårdesgård i nordsydlig riktning. Graven kan ha samband med långröset Stenkyrka 86:1.

A537 är ett rektangulärt röse som är 3,5 meter brett (öst–väst), uppskattningsvis fem meter långt (nord–syd) och 0,7 meter högt. Graven är belägen 14 meter väster om långröset Stenkyrka 86:1 och på en nivå av 8 meter över havet. Innanför en uppbyggd kallmur bestående av 0,4 meter stora stenar finns en flerskiktad stenpackning som består av något mindre stenar, upp till 0,25–0,35 meter i diameter stora. Röset verkar delvis ligga i en svacka i berget och det är svårt att uppskatta storleken i nordsydlig riktning eftersom man har anlagt en gårdesgård som löper i ösvästlig riktning rakt över röset.

Tillsammans med långröset Stenkyrka 86:1 bildar stensättningen A715 och det mindre röset A537 en gravgrupp. Det kan finnas fler dolda gravar i området.

Nedanför berget med långröset och stensättningen dokumenterades en stenterrass, A540. Terrassen var tydlig och består av stenar av varierande storlek och upp till 0,4 meter i diameter stora. Terrassen, ligger utmed berget i nordsydlig riktning. En husgrund, A713, med ett mindre spisröse, A714, ligger på den norra delen av terrassen.

Figur 8. Schaktplan över ID171. Skala 1:400.

Figur 9. Jessica Andersson mäter in stensättningen A715. Innanför en kantkedja av större stenar finns en flerskiktad stenpackning bestående av mindre stenar. Foto, från väster: Petra Nordin.

Figur 10. Bild som visar röset A537. Gärdesgården är uppbyggd på röset. Foto, från söder: Petra Nordin.

Figur 11. Det mindre spisiröset A714 i husgrunden A713. Foto, från väster: Petra Nordin.

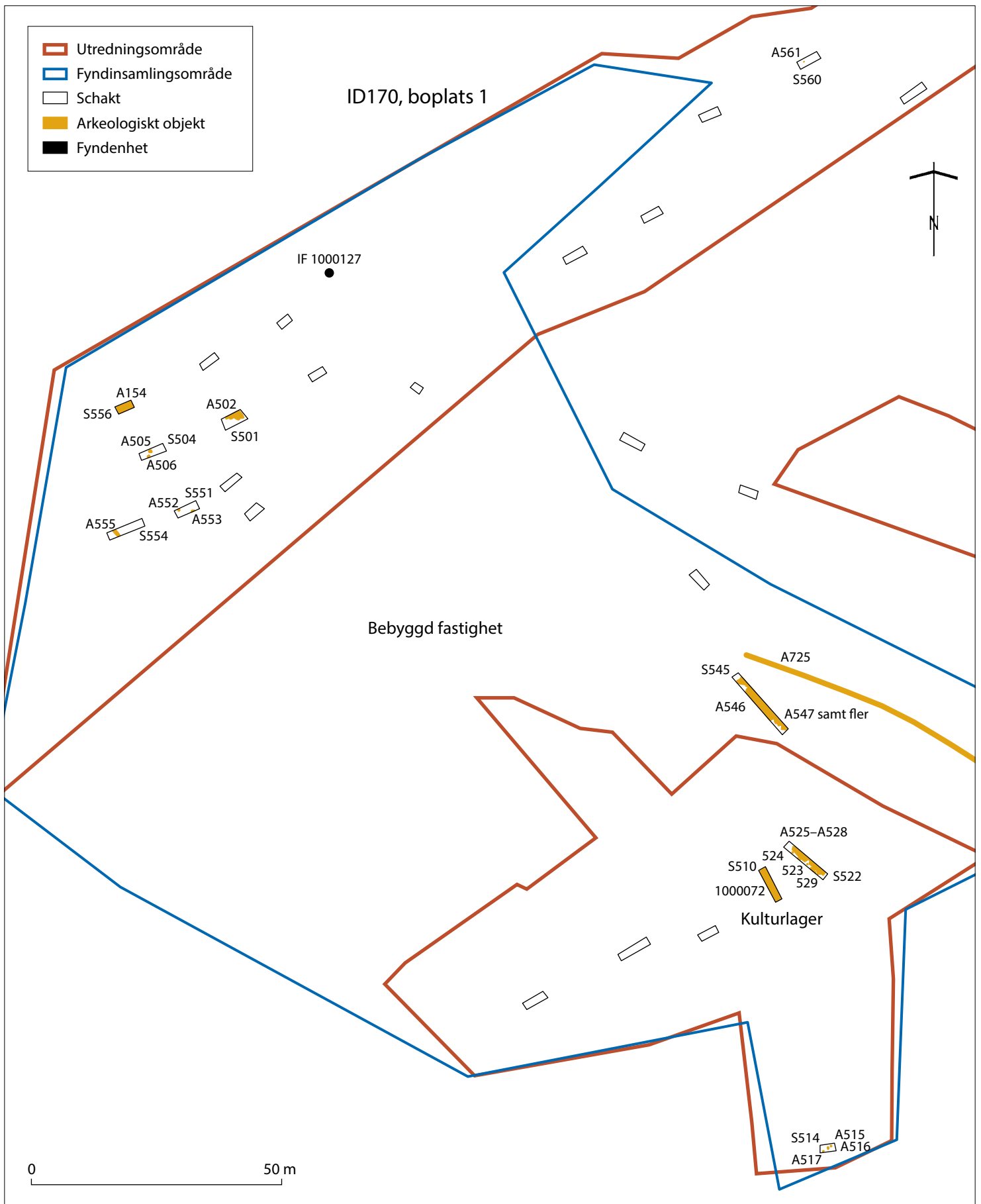
ID170 – Boplats 1

ID170 omfattar ett cirka 16000 kvadratmeter stort område som är beläget 50 meter nordost om Stockevik. Centralt inom boplatsområdet ligger idag fastigheten Stockevik 1:2, som upptar en yta av cirka 6000 kvadratmeter. Boplatsen är belägen i låglänt terräng och på gammal inägomark. Den ligger på en förhöjning och sluttar svagt både ner mot havet i väster och ner mot ett sentida dike öster. I sluttningen mot diket i öster finns en tydlig terrassering. Inägomarken, som brukats som åkermark in i modern tid, har tidigare avgränsats med stengärdsgårdar. Stenen ska enligt muntlig uppgift ha bortforslats under 1900-talet mitt och dumpats i Stockevik.

Inom området upptogs 18 sökschakt. Under ett 30–35 centimeter tjockt matjordslager i väster finns grå grusinblandad sand som innehåller rikligt med snäckskal. Fynd av yngre rödgods som togs tillvara har kunnat dateras till 1600- och 1700-tal. Med hänsyn till ett potatisland drogs inga schakt i den nordvästra delen av undersökningsytan. I sluttningen ned mot terrasskanten i öster ökade matjordslagret till ett djup av 40–55 centimeter. Under matjorden observerades 5–15 centimeter tjocka kulturlager med sot och kolrester. I nordväst fanns kulturlager i schakt 500 och 556 och i schakt 510, 522 och 545 i sydväst. Både i den ljusa sanden och i kulturpåverkades lager finns anläggningar i form av gropar, stolphål, rännor och en mindre stenpackning. Nedanför terrasskanten i nordost var jordmänen lera och området var sankt.

Figur 12. Miljöbild över området. Foto, från nordost: Petra Nordin.

Figur 13. Schaktplan över ID170. Skala 1:1000.

Figur 14. Bild över schakt 522, boplats 1. Foto, från sydost: Jessica Andersson.

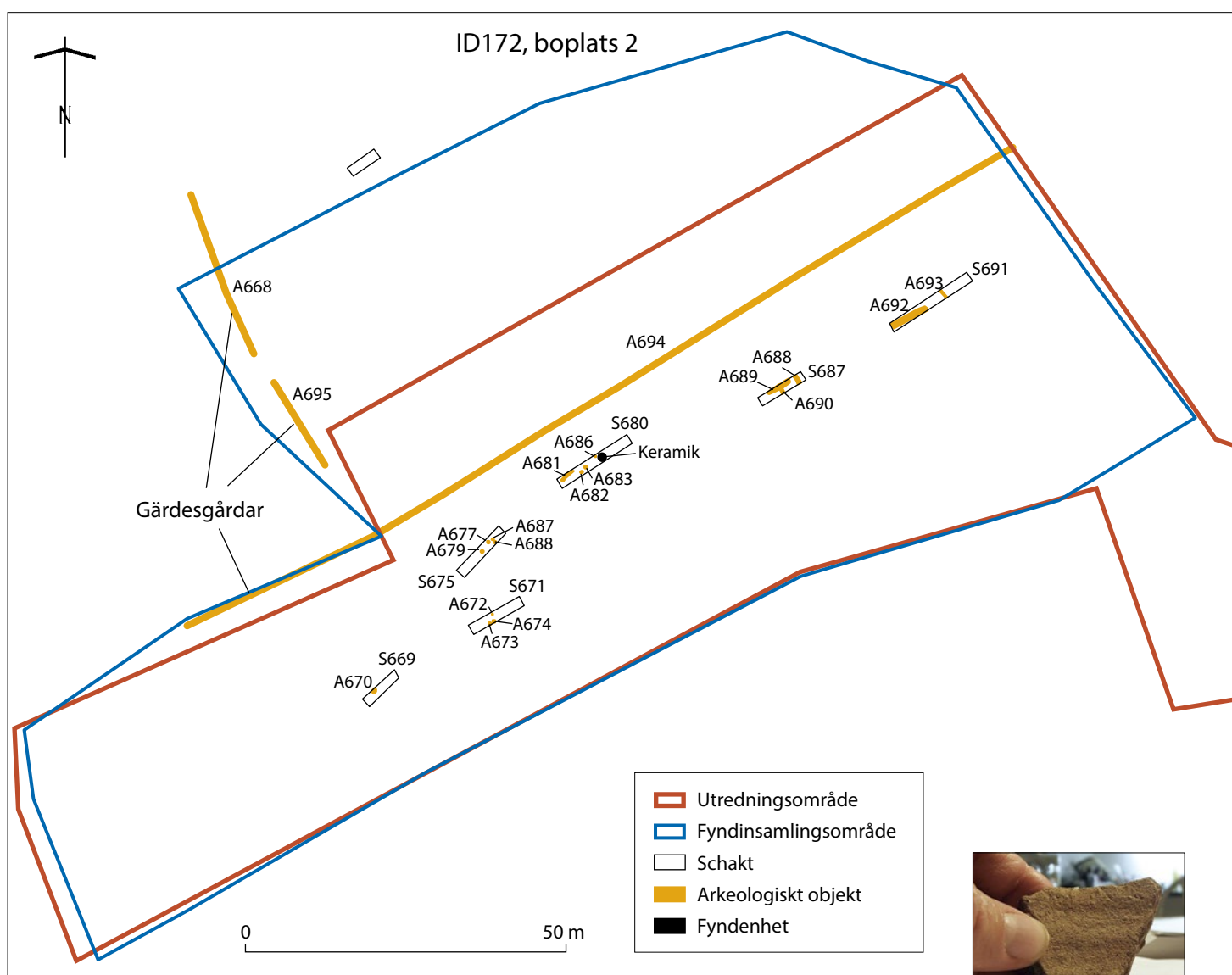
Inom den sydöstra delen av boplatsen dokumenterades tolv anläggningar, varav sex stolphål, tre gropar, en ränna, en stenpackning och ett kulturpåverkat lager. Anläggningarna var belägna både sand och i det kulturpåverkade lagret, som innehåller rödgods från främst 1600-tal, tegel, bränd lera, slagg, järnföremål och obrända djurben gjordes i det kulturpåverkade lagret. Några skärvor rödgods var fragment av brukskeramik såsom fat och skålar. I sydväst upptogs en mindre mängd schakt med hänsyn till att området delvis användes för potatisodling.

Området i nordväst var beläget direkt söder om den tidigare kända gårdstomten Stenkyrka 553. I utredningens etapp 1 observerades slagen flinta och ett fragment lergods, sannolikt importgods från 1500-talet, i matjorden. Vid sökschaktsdragningen upptogs elva korta schakt. Två stolphål, tre gropar (varav en stenskodd grop), ett kulturpåverkat lager i nordost och ett kulturpåverkat lager i nordväst mättes in vid utredningen. I det kulturpåverkade lagret närmast gårdstomten finns både yngre rödgods från 1600-talet samt från 1700- och 1800-talet. Utöver keramiken påträffades tegel, kritpipor, slagg, bränd lera, järnföremål, slagg och obrända djurben. Tre schakt upptogs ganska tätt eftersom vi försökte finna en äldre väg, som ska ha löpt över området ner mot viken i söder.

Läget invid Stockevik och keramikfynd från 1500-tal och främst 1600-tal talar för att en förundersökning kan ge mer information om vi kan finna bebyggelse från medeltid/nyare tid. Anläggningar påträffades i olika lager. De kan de vara från olika tidsperioder. Det fanns även flintavslag och det kan också vara möjligt att finna förhistoriska anläggningar på boplatsen.

ID172 – Boplats 2

ID172 omfattar ett cirka 12400 kvadratmeter stort område som är beläget 150 meter nordväst om boplats 1, på en nivå av 6–7 meter över havet. Vid utredningstillfället var ytorna gräsbevuxna och har sannolikt nyttjats som odlings- och betesmark. I en svag sluttning ner mot en skyddad vik i väster upptogs sex sökschakt. Ett kulturpåverkat lager, ett bredare dike, fyra rännor, elva stolphål och två gropar dokumenterades i schakten. Sex flintavslag, bränd lera och en skärva förhistorisk keramik (östersjökeramik?) påträffades vid framrensning av anläggningarna. Det fanns ett inslag av yngre rödgods och tegel i matjorden. Delar av området var inägomark på 1700-talet. I den nordöstra delen har det legat ett mindre hus på 1700-talet.

Figur 15. Plan över ID172. Skala 1:1000.

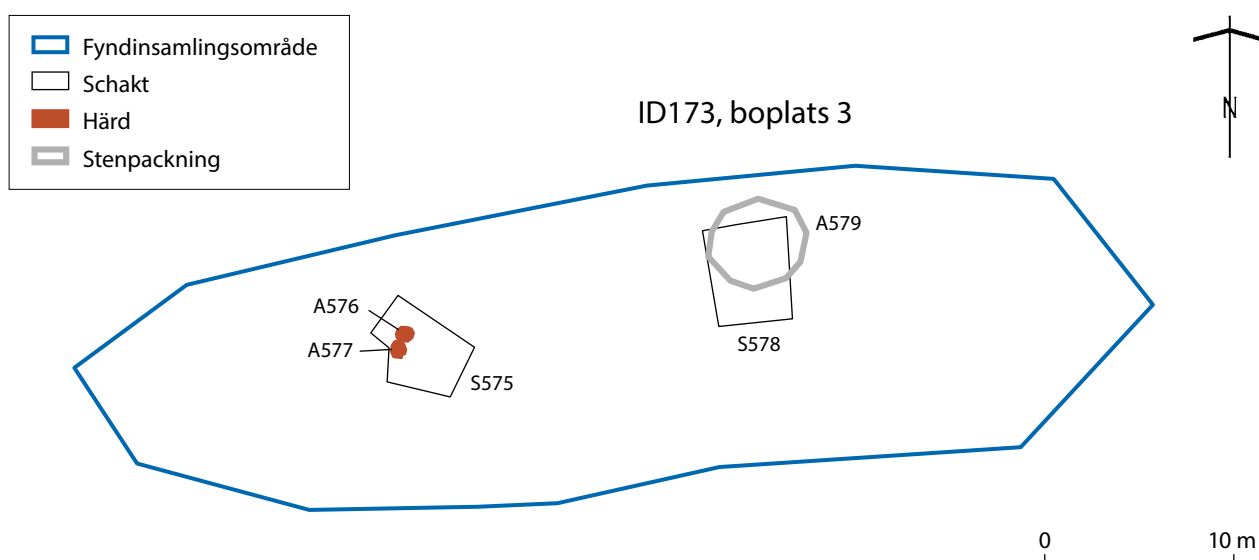
Figur 16. Foto som visar keramiken från stolphålet A686 i schakt 680. Foto: Petra Nordin.

ID173 – Boplats 3

ID173 omfattar ett cirka 735 kvadratmeter stort område som är beläget 100 meter nordväst om gravgruppsområdet (ID171). Boplatsen ligger på en nivå av 6–11 meter över havet. Inom området upptogs två sökschakt. I schakt 575 i väster dokumenterades två härdar (A576, A575) invid en markfast sten.

I norr och utmed ett östvästligt orienterat bergsparti ligger en stenpackning (A579), vars karaktär inte närmare har kunnat fastställas vid utredningen på grund av svårigheter att komma åt att schakta fram anläggningen. Stenpackningen är 4,5 meter i diameter stor och 0,6 meter hög. Innanför en kantkedja ligger en flerskiktad stenpackning bestående av 0,15–0,25 meter stora stenar. Stenarna i kantkedjan är 0,3–0,4 meter i diameter stora. Boplatsen är belägen i ett söderläge mellan berg och bör förundersökas innan exploatering kan äga rum.

Figur 17. Plan över boplats 3, tillfälligt ID173.

Skala 1:400.

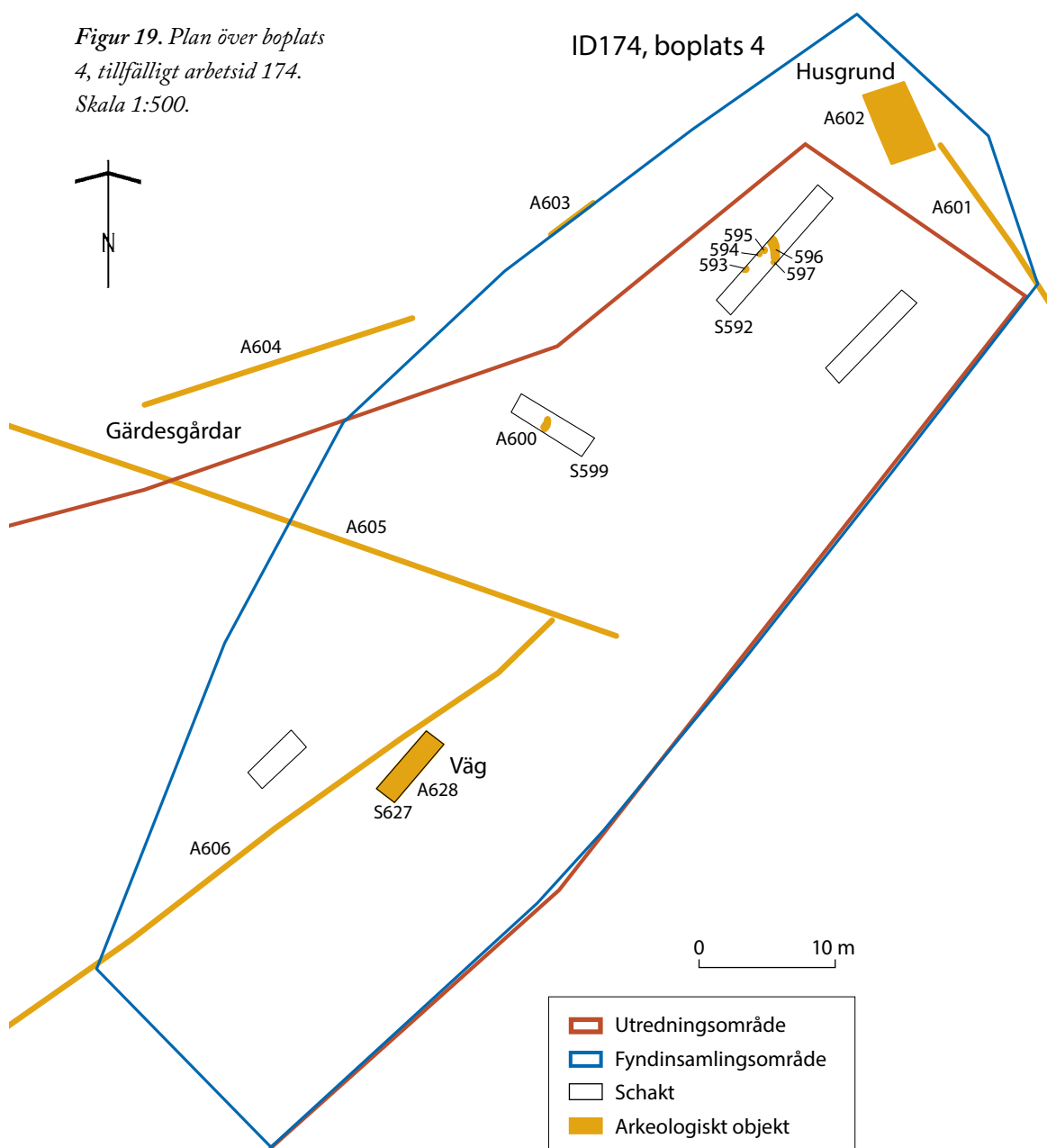

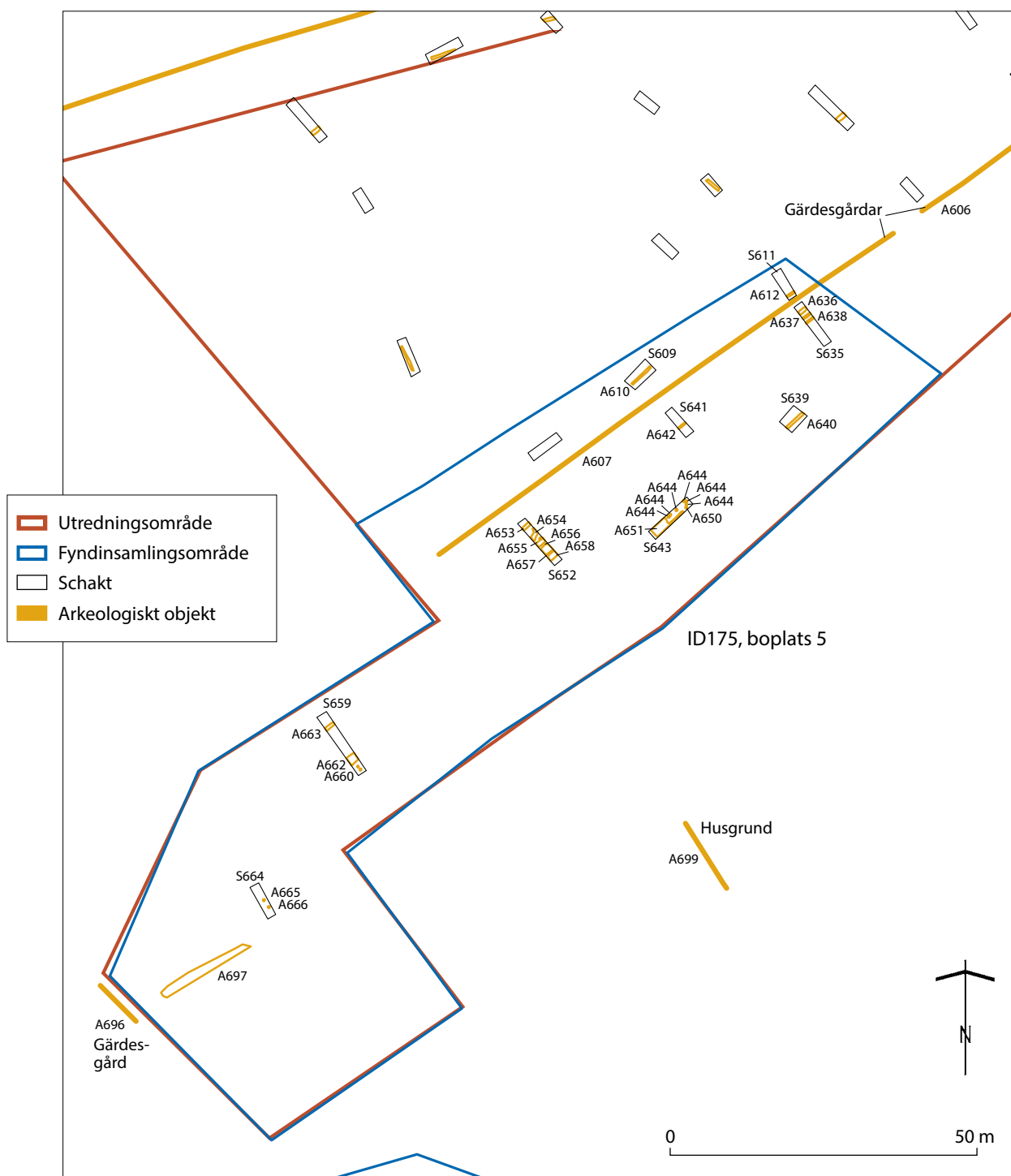
Figur 18. Foto över härdarna A576 och A575. Foto, från sydost: Jessica Andersson.

ID174 – Boplats 4

Undersökningsytan omfattar ett cirka 2516 kvadratmeter stort område som ligger inom den nordöstra delen av exploateringsområdet och på en nivå av 7–8 meter över havet. Vid utredningen mättes en husgrund (A602) och en väg (A628) in. Båda finns med på kartan från 1700-talet. I schakt 592 som upptogs sydväst om husgrunden dokumenterades en ränna (A596) och fem stolphål (A593, A594, A595 och A597). I schakt 599 dokumenterades en grop, A600. Stolphålen, gropen och rännan kan vara spår av en förhistorisk bosättning. Fyndmaterialet bestod av flintavslag och i matjorden påträffades rödgods från 1700- och 1800-tal.

Figur 19. Plan över boplats 4, tillfälligt arbetsid 174. Skala 1:500.

Figur 20. Plan över boplats 5 med tillfälligt arbetsid 175. Skala 1:1000.

ID175 – Boplats 5

Undersökningsytan omfattar ett cirka 6000 kvadratmeter stort område som är beläget längst inom den nordvästra delen av exploateringsområdet och på en nivå av 6–7 meter över havet. Boplatsen ligger i en dalgång som är omgiven av en skyddad vik i väster och norr. Inom boplatsen ID175 dokumenterades sju diken (A610, A612, A636, A640 (parcell?), A642, A662 och A663) och tre rännor (A612, A637, A638). Gropar, stolphål, en husränna och kulturpåverkade lager framkom också. I schakt 643 fanns en koncentration av anläggningar: gropar (A644, A649), stolphål (A645, A646, A647, A648 och A698), ett kulturpåverkat lager (A651) och en ränna (A650, husränna?), (se figur 21 nedan). I flera av anläggningarna påträffades flintavslag. I schakt 652, som var beläget nordväst om det förra framkom ett dike (A653), ett lager (A654), en grop (A655) och tre stolphål (A656, A657 och A658). I båda schakten påträffades också rödgods från 1700-talet. Över den östra delen av boplatsen löper en gärdesgård, A607.

Inom den västra delen av boplatsen dokumenterades en stenpackning (A697) utmed ett berg. Anläggningen är 16 meter lång (öst–väst) och 1,5 meter bred. I schaktet (S664) som upptogs nordost om stenpackningen framkom två stolphål (A665 och A666).

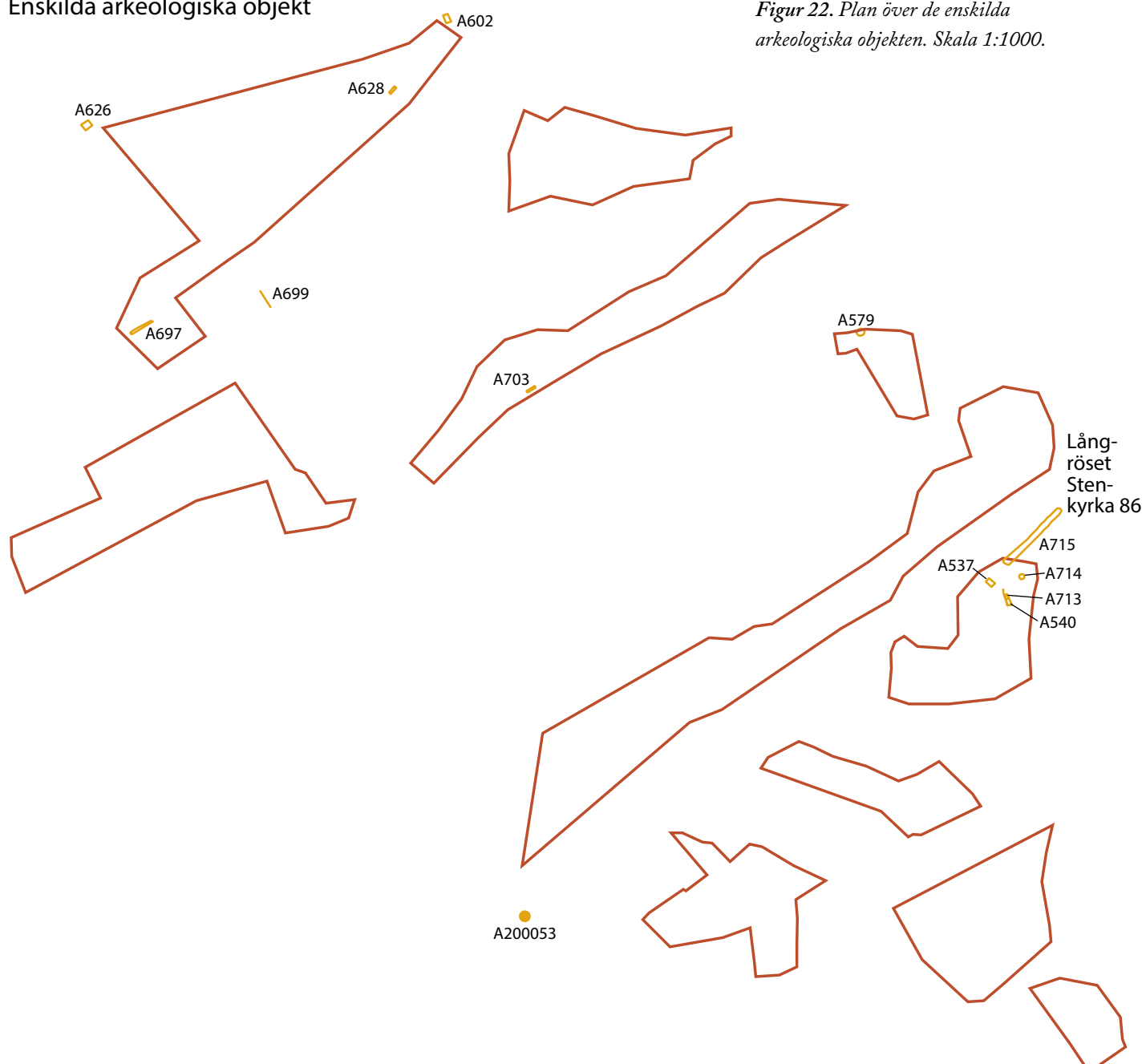

Figur 21. I schakt 643 upptäcktes flera anläggningar. På bilden ses en ränna och flera stolphål. Flintavslag påträffades i några av anläggningarna. Foto, från nordost: Petra Nordin.

Arkeologiska enskilda objekt

Som tidigare nämnts upptäcktes två stenpackningar (A579 och A697), fyra husgrunder som är kända från de historiska kartorna och nyare tid (A602, A626, A699 och A200053), ett sentida odlingsröse (A703), en väg från 1700-talet (A628) och en husgrund (A713, medeltida?) med ett spisiröse (A714) på en stenterrass (A540). Invid långröset Stenkyrka 86:1 upptäcktes två gravar: röset A537 och stensättningen A715.

Enskilda arkeologiska objekt

Figur 22. Plan över de enskilda arkeologiska objekten. Skala 1:1000.

Stenpackningar

Stenpackningarna är belägna i lägre terräng, i dalgångar nordost om lång-röset.

A579

Anläggningen ligger i ett söderläge nedanför ett berg och är cirka 4,5 meter i diameter stor och 0,5 meter hög. Stenpackningen är övertorvad och bevuxen med busksly. Den består av stenar i storleken 0,2–0,4 meter i diameter. Större stenar bildar en slags kantkedja och innanför densamma finns en flerskiktad stenpackning bestående av stenar i storleken 0,1–0,3 meter. På grund av svårigheter att komma åt att schakta runt stensättningen så får man först vid en förundersökning bedöma karaktären. Invid ett markfast block tio meter norr om stenpackningen dokumenterades två härdar.

Figur 23. Stenpackningen A579 från nordväst. Petra Nordin.

A697

A697 är en stenpackning som löper utmed den nordvästra sidan av ett berg. Den är 16 meter lång, 1,5 meter bred och 0,4 meter hög. Stenpackningen är bevuxen med tät busksly och består av stenar i storleken 0,3–0,5 meter. Anläggningen är belägen i en uppodlad dalgång, som sluttar svagt ner mot en skyddad vik i väster.

Fem husgrunder

Fem husgrunder mättes in: A602, A626, A699, A713 och A200053. Två av dem finns med på kartan från 1794, A602 och A699. A200053 är belägen på en bebyggd tomt (ny gårdsetablering på kartan från 1837) och berörs inte av det aktuella projektet.

A602

A602 är en husgrund som är belägen på åkermark nedanför ett berg. Husgrunden är 5,5 meter (nordnordväst–sydsydost) lång och 3 meter (öst–väst) bred. Den är bevuxen med tät busksly. På 1794 års karta finns en husgrund markerad. Den är belägen 9 meter över havet.

A626

A626 ligger på en förhöjning mellan två berg och omgiven av gärdesgårdar i norr och söder. Husgrunden är 5,5 (sydväst–nordost)×4,5 (nordväst–sydost) meter stor och ligger något högre i terrängen, på nivån 13 meter över havet. Större stenar, 0,5 meter i diameter stora, utgör grunden. Vid ett senare tillfälle har mycket sten dumpats på husgrunden, som inte finns med i det historiska kartmaterialet och har bedömts vara sentida. Objektet har registrerats som en övrig kulturhistorisk lämning.

A699

A699 har mätts in som en linje utmed befintlig väg och är en jord- och stenvall som är bevuxen med tät busksly och mindre träd. Den är ungefär 12 meter lång och finns med på den historiska kartan från 1794. A699 är belägen 7,5 meter över havet.

A713

A713 är en husgrund med ett spisröse, A714. Husgrunden är belägen på en terrasskant i en dalgång väster om långröset Stenkyrka 86:1. Själva husgrunden är 7 meter lång (nordnordväst–sydsydost) och cirka 2,5 meter bred (öst–väst). Grundstenarna är 0,3–0,4 meter i diameter stora. I den norra delen finns ett spisröse, A714, som består av mindre stenar i storleken

Figur 24. Husgrunden A713 och spisröset A714. Foto, från väster: Petra Nordin.

0,15–0,2 meter. Spisröset är 2,5 meter i diameter stort och 0,4 meter högt. Husgrunden bedömdes vara medeltida eller från nyare tid (jämför husgrunder på Gotland där träkol från spisrösen som består av mindre stenar har daterats till 1100-tal). Inget fyndmaterial från 1600- och 1700-talet påträffades vid utredningen.

A200053

A200053 är en husgrund som är belägen på en bebyggd fastighet i Stockevik. Under 1800-talets första hälft etablerades ett nytt gårdsläge och husgrunden, som är cirka 4×7 meter stor, finns med på den historiska kartan från 1837. Själva tomten berörs inte av den aktuella exploateringen.

Odlingsröse

A703 är ett odlingsröse som har lagts upp utmed berget i en östvästligt orienterad dalgång. Röset är 6 meter långt och 1,5 meter brett. Det består av stenar i storleken 0,35 meter. Stenarna är bevuxna med grön mossa.

Figur 25. Husgrunden A200053 som är belägen på en bebyggd fastighet. Foto, från norr: Petra Nordin

Figur 26. Odlingsröset A703. Foto, från norr: Petra Nordin.

Röset bedömdes vara sentida och är inte övertorvat. Dalgången odlades upp i början av 1900-talet.

Väg från 1700-talet

I schakt 627 dokumenterades en väg, A628. Vägen finns med på kartan från 1794 och dess sträckning har ändrats på senare tid. I ett mörkare lager ligger större stenar upp till 0,3 meter i diameter stora. Detta lager kan utgöra rester av den gamla vägen. Över det mörka lagret ligger flera gruslager som vittnar om att den gamla vägen har passerat här. A627 och A628 är belägna inom boplatsoområde ID174.

Terrasskant

Strax nedanför långröset Stenkyrka 86:1 finns en terrasskant, A540. Terrassen löpte i nordsydlig riktning. Större stenar, upp till 0,4 meter i diameter stora, var upplagda på morän. Terrasskanten finns inom området ID 171, som även innefattar en gravgrupp, ett mindre spisröse och en husgrund.

Slutsatser

Vid utredningen upptäcktes fem boplatser och en gravgrupp samt två stenpackningar, fyra husgrunder som är kända från de historiska kartorna och nyare tid, ett sentida odlingsröse och en väg från 1700-talet. Invid långröset Stenkyrka 86:1 dokumenterades ytterligare två gravar, röset A537 och stensättningen A715.

Riksantikvarieämbetet Arkeologiska uppdragsverksamheten UV Väst anser att en förundersökning av de fem boplatserna (ID170, ID172–175) och gravgruppen (ID171) bör genomföras innan exploateringen äger rum.

Referenser

- Bark, R. 2009. En överlagrad fyndplats i Tuveslätt. Arkeologisk delundersökning. Rönnäng och Stenkyrka socken, Tjörns kommun, Bohuslän, Bohusläns Museum Rapport 2009:40. Uddevalla.
- Claesson, P. 2014. En kokgröp vid havet. Arkeologisk undersökning Stenkyrka 785, Nordvik 1:54, Stenkyrka-Bö 1:8 m fl. Bohusläns Museum Rapport 2014:20. Uddevalla.
- Enqvist, A. 1922. Stenåldersbebyggelsen på Orust och Tjörn. Uppsala.
- Fredsjö, Å. 1953. Studier i Västsveriges äldre stenålder. Skrifter utgivna av Arkeologiska Muséet i Göteborg nr. 1. Göteborg.
- Jonsson, L., Weiler, E. & Ullberg-Loh, K. 1984. Undersökningar av boplatsområden i Bäckevis-Hålan, Stenkyrka och Rönnängs socknar, Bohuslän. Rapport och fyndtabeller. Riksantikvarieämbetet och Statens Historiska Muséer Rapport UV 1982:34. Göteborg.
- Ortman, O. 2012. Mesolitiska boplatser vid Dammen. Arkeologisk utredning Rönnäng 1:553, 1:198. Bohusläns Museum, Rapport 2012:3. Uddevalla.
- Weiler, E. 1979. Fornlämning nr 257, 258, Aröd, Stenkyrka socken, Bohuslän. RAÄ Rapport 1979:39.
- Öbrink, M. 2012. Stensättningen på berget i Nordevik. Särskild arkeologisk undersökning. Stenkyrka 70:1. Nordvik 1:54, Stenkyrka socken, Tjörns Kommun. Bohusläns Museum Rapport 2012:20. Uddevalla.

Administrativa uppgifter

Riksantikvarieämbetets dnr: 3.1.1-02293-2014 och 3.1.1-03682-2014.

Länsstyrelsens dnr: 431-17745-14 och 431-35147-14.

Riksantikvarieämbetets projektnr: 12866 och 12957.

Intrasisprojekt: UV2014:103 och UV2014:188.

Undersökningstid: fem dagar i augusti/september,
fem dagar i oktober 2014.

Projektgrupp: Jessica Andersson, Bengt Nordqvist (flintstudier), Kristina Carlsson (keramikstudier) och Petra Nordin.

Underkonsulter: Stene Entreprenad.

Exploateringsyta: 551 672 kvadratmeter.

Undersökt yta: 1022 kvadratmeter.

Läge: Fastighetskartan, blad 07A6J Klädesholmen/07A7J Skärhamn (RT 90); 64C2JN Klädesholmen/64C3JS Skärhamn (Sweref 99 TM).

Koordinatsystem: Sweref 99 TM 12.00.

Höjdsystem: Rikets, RH 2000.

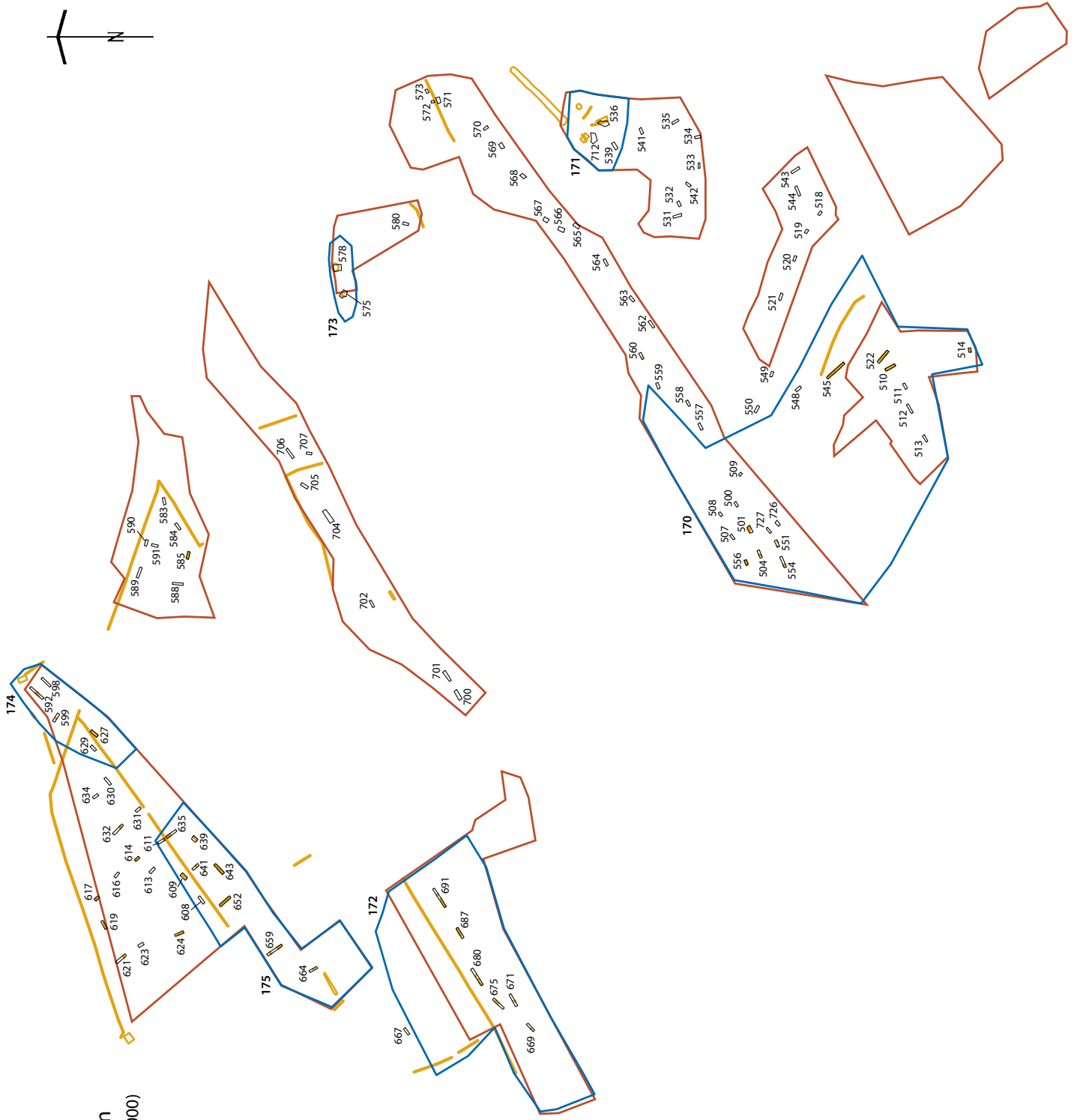
Dokumentationshandlingar som förvaras i Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA), RAÄ, Stockholm: Dokumentationshandlingarna lagras tillsammans med Intrasis-databasen.

Fynd: inga fynd tillvaratogs.

Bilagor

Bilaga 1A. Schaktplan

(Skala: 80 procent av 1:3000)

Bilaga 1B. Schaktlista

Intrasis- Id	Område	M.ö.h.	Schakt- area m ²	Schaktbeskrivning (m)	Anmärkning	Kristina Carlssons bedömning keramik
500	ID170, boplats 1	3,01	5,17	0-0,25 matjord 0,25- lera	ID170 i norr: här har man schaktat av i princip hela ytan i samband med att kommunalt vatten har dragits fram till husen. Ytan har också utgjort en tillfällig väg under tiden då vattenledningarna drogs	
501	ID170, boplats 1	3,57	11,13	0-0,35 matjord 0,35-0,40 lera snäckskal och sand 0,40-grusig sand rikligt med snäckskal	A502 kol/sot PK503	
504	ID170, boplats 1	4,03	8,38	0-0,35 matjord 0,35- grusig sand rikligt med snäckskal	A505 (grop?) och A506 (stolphål) foto	Yngre rödgods 1700-tal. Tegel
507	ID170, boplats 1	3,29	5,77	0-0,35 matjord 0,35- lera		
508	ID170, boplats 1	2,87	4,44	0-0,20 matjord 0,20- lera		
509	ID170, boplats 1	2,79	3,09	0-0,35 matjord 0,35- lera		
510	ID170, boplats 1	4,91	11,09	0-0,4 matjord 0,4- 0,5 mörkt sotigt lager med träkolsrester 0,5- grusig sand rikligt med snäckskal	Rödgods k-lager	Rödgods 1600-1700-tal, hank till skål, tegel. A1000072, lager
511	ID170, boplats 1	5,23	5,95	0-0,30 matjord 0,30- grusig sand rikligt med snäckskal		
512	ID170, boplats 1	5,39	10,55	0-0,30 matjord 0,30- grusig sand rikligt med snäckskal		1 rödgods m engobe imp, 2 sena rödgods trol. 1900-tal
513	ID170, boplats 1	5,44	7,43	0-0,30 matjord 0,30- grusig sand rikligt med snäckskal		Yngre rödgods, fat mynning och tegelflis. 1700-tal
514	ID170, boplats 1	6,81	4,85	0-0,30 matjord 0,30- grusig sand rikligt med snäckskal	A515 (stolphål), A516 (ränna) och A517 (stolphål)	
518		2,29	4,68	0-0,25 matjord 0,25- lera		
519		2,35	4,38	0-0,25 matjord 0,25- lera		
520		2,42	5,55	0-0,25 matjord 0,25- lera	Kritpipa	
521		2,55	7,55	0-0,25 matjord 0,25- lera		
522	ID170, boplats 1	4,59	16,28	0-0,35 matjord 0,35- mörkare lager	A523 (lager), A524 (stolphål), A525 (stolphål), A526 (stolphål), A527 (ränna), A528 (stolphål) och A529 (stolphål)	Fyra yngre rödgods, 4 yngre lergods (trol. Import). 1600-1700-tal
531		4,64	9,49	0-0,20 matjord 0,20- lera		
532		4,73	6,14	0-0,20 matjord 0,20- lera		
533		4,94	4,14	0-0,20 matjord 0,20- lera		
534		4,87	6,58	0-0,20 matjord 0,20- lera		

Intrasis-Id	Område	M.ö.h.	Schakt-area m ²	Schaktbeskrivning (m)	Anmärkning	Kristina Carlssons bedömning keramik
535		5,50	7,22	0–0,30 matjord 0,30–0,35 grusig sand rikligt med snäckskal		
536	ID171 Gravgrupp	5,80	18,52	0–0,10 skogsförna 0,1–0,25 mörk sand 0,25–0,45 stenterrass 0,45– morän med rundade mindre stenar	Terrass A540, husgrund A715, spis-röse A714	
539	ID171 Gravgrupp	13,57	10,12	0–0,35 matjord 0,35–0,45/50 sand rikligt med snäckskal 0,50– blågrå lera		
541		11,90	7,62	0–0,35 matjord 0,35 grusig sand rikligt med snäckskal		
542		4,71	5,58	0–0,20 matjord 0,20– lera		
543		2,55	10,17	0–0,35 matjord 0,35– lera		
544		2,36	10,59	0–0,35 matjord 0,35– lera		
545		3,63	24,33	0–0,35 matjord 0,35 mörkare lager	K-lager med A547 stenkonstruktion. Flera anläggningar i lagret	Sintrad lera. Yngre rödgods, bränd lera
548		3,26	6,99	0–0,35 matjord 035– lera		
549		2,78	5,95	0–0,35 matjord 035– lera		
550		2,76	8,16	0–0,35 matjord 035– lera		
551	ID170, boplats 1	4,20	8,18	0–0,30 matjord 0,35– sand	A552 (stenskodd grop/stolphål?), A553 grop?	Tegel
554	ID170, boplats 1	4,58	12,22	0–0,30 matjord 0,35– sand	A555 (dike?)	Yngre rödgods 1700-tal. Anonymt
556	ID170, boplats 1	4,07	5,57	0–0,35 matjord 0,35– 0,55 mörkt lager med kol och fynd (ev. två lager?) 0,55– grusig sand med snäckskal		Yngre rödgods (1700-tal) och tegel samt kritpipa
557		2,83	7,36	0–0,35 matjord 0,35– lera		
558		2,91	6,76	0–0,35 matjord 0,35– lera		
559		2,84	7,03	0–0,35 matjord 0,35– lera		
560		2,86	7,24	0–0,35 matjord 0,35– lera	A561 (stolphål)	
562		3,07	8,58	0–0,35 matjord 0,35– lera		
563		3,11	7,02	0–0,35 matjord 0,35– lera		
564		3,33	7,63	0–0,35 matjord 0,35– lera		
565		4,16	10,06	0–0,35 matjord 0,35– sand	Schaktet breddades	
566		4,21	11,29	0–0,35 matjord 0,35– sand		

Intrasis- Id	Område	M.ö.h.	Schakt- area m ²	Schaktbeskrivning (m)	Anmärkning	Kristina Carlssons bedömning keramik
567		4,66	9,78	0-0,35 matjord 0,35- lera/berg i dagen		
568		4,56	7,77	0-0,30 matjord 0,35- sand	Schakt upptaget invid berg. Övrigt söndergrävt och dikat i samband med bygget av den tillfälliga vägen. Långröset på berget i söder	
569		4,19	8,71	0-0,30 matjord 0,35- sand	Schakt upptaget invid berg. Övrigt söndergrävt och dikat i samband med bygget av den tillfälliga vägen. Långröset på berget i söder	
570		4,17	5,55	0-0,30 matjord 0,35- sand	Schakt upptaget invid berg. Övrigt söndergrävt och dikat i samband med bygget av den tillfälliga vägen. Långröset på berget i söder	
571		4,15	10,11	0-0,35 matjord 0,35- lera	A574 stengärdesgård/ägogräns i nordväst	
572		4,00	3,38	0-0,25 matjord 0,25- lera	A574 stengärdesgård/ägogräns i sydost	
573		4,04	4,40	0-0,25 matjord 0,25- lera	A574 stengärdesgård/ägogräns i sydost	
575	ID173, boplat 3	9,81	16,74	0-0,30 matjord 0,35- grusig sand	A576 och A577 (härdar). Naturlig flinta	
578	ID173, boplat 3	11,65	22,10	0-0,20 matjord 0,20-0,45 stenpackning 0,45- morän mindre stenar i sand	A579 (stenpackning ev. grav)	
580		5,31	6,11	0-0,35 matjord 0,35-0,45 sand 0,45- lera		
583		7,04	8,00	0-0,35 matjord 0,35- lera		
584		6,86	7,72	0-0,35 matjord 0,35- lera		
585		6,96	8,03	0-0,35 matjord 0,35- lera	A587 bredare dike	
588		6,76	10,64	0-0,35 matjord 0,35- lera		
589		7,04	11,58	0-0,30/35 matjord. Stört. Omrört	Flinta, flera avslag. Bland fynden en patinerad bipolär plattformskärna maximalt använd (till cortex, noterat av BNT). Ligger för lågt i terrängen. Hitförda jordmassor?	
590		7,06	6,66	0-0,35 matjord 0,35- lera		Yngre rödgods, fat mynnng. 1800-tal
591		6,91	6,84	0-0,35 matjord 0,35- lera		
592	ID174, boplat 4	8,21	16,84	0-0,25 matjord 0,25- 0,35 grusigt sandlager 0,35- lerig sand	A593 (stolphål), A594 (stolphål), A595 (stolphål), A596 (ränna) och A597 (stolphål)	
598	ID174, boplat 4	8,07	11,86	0-0,30 matjord 0,35 sandig morän. Sten	När gamla vägen	3 flinta (övrig kärna, övrigt slagen flinta), 1 puts, 1 förrkg, 1 yngre rödgods, tegel, 1 stg-saltglas. 1700-tal, 1800-tal
599	ID174, boplat 4	7,21	9,92	0-0,35 matjord 0,35 sandinblandad lera	A600 (grop?)	3 flintgods 1800-tal, tegelflis
608	ID175, boplat 5	6,94	8,73	0-0,35 matjord 0,35- sand		Tegel

Intrasis-Id	Område	M.ö.h.	Schakt-area m ²	Schaktbeskrivning (m)	Anmärkning	Kristina Carlssons bedömning keramik
609	ID175, boplats 5	6,91	11,39	0-0,35 matjord 0,35- sand	A610 dike	
611	ID175, boplats 5	6,85	8,30	0-0,35 matjord 0,35- sand	A612 (rännna?)	Tegel, yngre rödgods 1700-tal
613		6,81	7,50	0-0,35 matjord 0,35- sand		
614		6,78	6,12	0-0,35 matjord 0,35- sand	A615 dike	
616		6,61	6,66	0-0,35 matjord 0,35- sand		
617		6,59	5,87	0-0,35 matjord 0,35- sand	A618 dike	
619		6,57	10,55	0-0,35 matjord 0,35- sand	A620 dike	
621		6,69	13,73	0-0,35 matjord 0,35- sand	A622 dike	
623		6,85	6,47	0-0,35 matjord 0,35- sand		
624		7,00	9,96	0-0,35 matjord 0,35- sand	A625 dike	
627	ID174, boplats 4	7,37	9,22	0-0,15 matjord 0,15-0,35 grusigt lager 0,35 stenlager med större stenar (gammal väg?)	A628 gammal väg inmätt	
629	ID174, boplats 4	6,89	7,26	0-0,25 matjord 0,25- sand		
630		6,91	9,46	0-0,25 matjord 0,25- grusig sand med snäckskal		
631		6,77	6,38	0-0,25 matjord 0,25- grusig sand med en- staka snäckskal		
632		6,77	14,81	0-0,25 matjord 0,25- grusig sand med en- staka snäckskal	A633. Åkerdike. Fynd flinta (sänke?).	Yngre rödgods och te- gel 1700-tal. 2 flintgods 1800-tal
634		6,80	6,36	0-0,25 matjord 0,25- grusig sand med en- staka snäckskal	Åkerdike A633 fortsatte här. Schaktades ner till botten	
635	ID175, boplats 5	6,81	12,29	0-0,30 matjord 0,30- sand	A636 dike. A637 och A638 rännor? Olika fyllningar	
639	ID175, boplats 5	6,85	9,83	0-0,30 matjord 0,30- sand	A640 dike. (parcel?)	
641	ID175, boplats 5	6,89	8,12	0-0,30 matjord 0,30- sand	A642 dike	
643	ID175, boplats 5	6,96	13,88	0-0,30 matjord 0,30- sand	A644 grop (med flintavslag), A645 stolphål, A646 stolphål, A647 stolp- hål, A648 stolphål, A649 grop, A650 rännna (hus?), A651 kulturpåverkat lager (flinta, rödgods). A698 stolphål	Yngre rödgods 1700-tal. Anonymt
652	ID175, boplats 5	7,07	14,23	0-0,30 matjord 0,30- sand	A653 dike. A654 lager. A655 grop. A656, A657 och A658 stolphål	Rödgods 1700-tal i dike
659	ID175, boplats 5	7,23	19,31	0-0,30 matjord 0,30- sand	A660 stolphål, A661 stolphål, A662 brett dike, A663 dike	
664	ID175, boplats 5	7,15	9,06	0-0,30 matjord 0,30- sand	A665 och A666 stolphål	
667		6,97	8,26	0-0,30 matjord 0,30- sand	Yngre rödgodsskärva	1800-tal

Intrasis- Id	Område	M.ö.h.	Schakt- area m ²	Schaktbeskrivning (m)	Anmärkning	Kristina Carlssons bedömning keramik
669	ID172, bopplats 2	6,30	9,93	0-0,30 matjord 0,30- sand	A670 grop. Flintavslag i västra delen av schaktet. Ev. två anläggningar till	
671	ID172, bopplats 2	6,50	14,78	0-0,30 matjord 0,30- sand	A672, A673 och A674 stolphål	
675	ID172, bopplats 2	6,46	15,35	0-0,30 matjord 0,30- sand	A676, A677, A687 och A688 (stolp- hål/grop)	
680	ID172, bopplats 2	6,65	21,19	0-0,30 matjord 0,30- sand	A681 ränna, A682 stolphål, A683 grop, A684 stolphål, A685 stolphål och A686 stolphål	Keramik (Östersjötyp?)
687	ID172, bopplats 2	6,79	11,71	0-0,30 matjord 0,30- sand	A688, A689 och A690	
691	ID172, bopplats 2	6,88	22,92	0-0,30 matjord 0,30- sand	A692 lager? A693 dike	
700		6,51	16,29	0-0,30 matjord 0,30- lerinblandad sand	Yngre rödgods	
701		6,72	13,67	0-0,30 matjord 0,30- lerinblandad sand		
702		10,06	7,29	0-0,30 matjord 0,30-0,35 sand 0,35- lera		
704		12,91	26,15	0-0,30 matjord 0,30-0,35 sand 0,35- lera		
705		11,62	9,54	0-0,30 matjord 0,30-0,35 sand 0,35- lera		
706		14,93	11,67	0-0,10 skogsförna 0,10- 40 sand 0,45 sandig morän. Sten		
707		13,02	5,28	0-0,10 skogsförna 0,10-40 sand 0,45 sandig morän. Sten		
712	ID171 Gravgrupp	10,49	20,89	0-0,10 skogsförna 0,1-0,35 sand	Nedanför röse A537	
726	ID170, bopplats 1	3,63	6,53	0-0,30 matjord 0,30- sand	Upptogs för att finna äldre väg	
727	ID170, bopplats 1	3,89	5,97	0-0,30 matjord 0,30- sand	Upptogs för att finna äldre väg	

Figurförteckning

Figur 1. Läget för undersökningen markerat på utsnitt ur Översiktskartan, blad 17 Göteborg (RT 90), 253 Göteborg (Sweref 99 TM). Skala 1:250 000.....	4
Figur 2. Utredningsområdet markerat på utsnitt ur GSD-Fastighetskartan, blad 07A6J Klädesholmen/07A7J Skärhamn (RT 90); 64C2JN Klädesholmen/64C3JS Skärhamn (Sweref 99 TM). Skala 1:10 000.	6
Figur 3. Vy över Stockevik. Foto, från väster: Petra Nordin.	7
Figur 4. Långröset från söder. I bakgrunden, på högre belägna berg, syns rösen Sten- kyrka 85:1 till vänster i bild och Stenkyrka 87:1 till höger i bild. Foto: Petra Nordin.....	8
Figur 5. Långrösets västra del. En kallmur syns tydligt som avslutning på röset. Foto, från väster: Petra Nordin.....	8
Figur 6. Kartan från 1794 visar Stockevik. Skala 1:6000.....	11
Figur 7. Områden för sökschaktsdragningen, schakt och sex nya fornlämningar. Skala 1:1000.....	12
Figur 8. Schaktplan över ID171. Skala 1:400.	14
Figur 9. Jessica Andersson mäter in stensättningen A715. Innanför en kantkedja av större stenar finns en flerskiktad stenpackning bestående av mindre stenar. Foto, från väster: Petra Nordin.	15
Figur 10. Bild som visar röset A537. Gärdesgården är uppbyggd på röset. Foto, från söder: Petra Nordin.	15
Figur 11. Det mindre spisiröset A714 i husgrunden A713. Foto, från väster: Petra Nordin.....	15
Figur 12. Miljöbild över området. Foto, från nordost: Petra Nordin.....	16
Figur 13. Schaktplan över ID170. Skala 1:1000.....	17
Figur 14. Bild över schakt 522, boplats 1. Foto, från sydost: Jessica Andersson.....	18
Figur 15. Plan över ID172. Skala 1:1000.....	19
Figur 16. Foto som visar keramiken från stolphålet A686 i schakt 680. Foto: Petra Nordin.....	19
Figur 17. Plan över boplats 3, tillfälligt ID173. Skala 1:400.	20
Figur 18. Foto över härdarna A576 och A575. Foto, från sydost: Jessica Andersson.....	20
Figur 19. Plan över boplats 4, tillfälligt arbetsid 174. Skala 1:500.....	21
Figur 20. Plan över boplats 5 med tillfälligt arbetsid 175. Skala 1:1000.	22
Figur 21. I schakt 643 upptäcktes flera anläggningar. På bilden ses en ränna och flera stolphål. Flintavslag påträffades i några av anläggningarna. Foto, från nordost: Petra Nordin.....	23
Figur 22. Plan över de enskilda arkeologiska objekten. Skala 1:1000.....	24
Figur 23. Stenpackningen A579 från nordväst. Petra Nordin.....	25
Figur 24. Husgrunden A713 och spisiröset A714. Foto, från väster: Petra Nordin.....	26
Figur 25. Husgrunden A200053 som är belägen på en bebyggd fastighet. Foto, från norr: Petra Nordin.....	27
Figur 26. Odlingsröset A703. Foto, från norr: Petra Nordin.	28

Arkeologisk utredning i Stockevik på sydvästra Tjörn

Riksantikvarieämbetets arkeologiska uppdragsverksamhet (UV Väst) har utfört en utredning inom fastigheten Stockevik på den sydvästra delen av Tjörn i Bohuslän. Fem nya boplatser och ett område med en gravgrupp, husgrund och stenterrass upptäcktes vid utredningen. Vid undersökningen dokumenterades ett röse, en stensättning, två stenpackningar, fem husgrunder, en väg från 1700-talet och ett odlingsröse. Bland fynden kan nämnas förhistorisk keramik, lergods från 1500-talet och ett blandat material från 1600–1700-talet bestående av rödgods (fat och kärl), kritpipor och obrända djurben. Ett magert flintmaterial från stenålder och metalltid observerades i schakten.